Nie muszę robić tego, co wszyscy

Wybory, odwaga i chrześcijańska nadzieja • Dn 3:13–18; 1 Tes. 5:21

Myśl przewodnia

Mogę pozostać życzliwy i samodzielnie zdecydować, nawet gdy grupa myśli inaczej.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Nie zawsze to, co robi grupa, jest dobre. Gdy kilku kolegów dokucza jednemu dziecku, możemy poczuć presję, by dołączyć. Można też wybrać inaczej.

Trzej towarzysze Daniela usłyszeli polecenie królewskie niezgodne z ich wiarą. Mimo nacisku nie zgodzili się. Nie wiedzieli, co się wydarzy. O ich odwadze czytamy w trzecim rozdziale Księgi Daniela.

Dziś także spotykamy nacisk. Ktoś może powiedzieć: „Jeśli jesteś naszym kolegą, zrób to!”. Prawdziwa przyjaźń daje miejsce na odmowę.

Trzej młodzi ludzie z Księgi Daniela nie zgodzili się zrobić tego, czego żądał król. U nas nacisk może wyglądać inaczej: grupa namawia do kłamstwa lub niebezpiecznej zabawy. Można odmówić, odejść i powiedzieć zaufanemu dorosłemu. Nie trzeba narażać zdrowia, aby wykazać się odwagą.

Możemy spokojnie powiedzieć: „Nie zrobię tego. Chodźmy pobawić się inaczej”. Jeśli sytuacja robi się groźna, trzeba odejść i zwrócić się do zaufanej osoby dorosłej.

Cele lekcji

• Rozpoznaje w opowiadaniu nacisk wywierany na trzech przyjaciół.

• Układa zdanie bezpiecznej odmowy.

• Wie, kiedy zamiast dyskutować należy odejść po pomoc.

• Potrafi odpowiedzieć: Czy trzeba zostać w niebezpiecznej sytuacji, żeby udowodnić odwagę?

Przebieg zajęć

Otwarcie i pytanie — 4 min

Przygotuj dwa ilustracyjne przykłady i rozpocznij spokojną rozmowę: Czy mam obowiązek robić wszystko, co proponują koledzy? Pozwól odpowiedzieć wskazaniem obrazka, gestem lub w milczeniu.

Czytanie tekstu i kontekst — 8 min

Opowiedz własnymi słowami o fragmencie Dn 3:13–18; 1 Tes. 5:21. Trzej towarzysze Daniela odmawiają udziału w nakazanym przez króla oddawaniu czci posągowi. Mówią jasno, że nawet gdy nie otrzymają ratunku, nie zmienią przekonań pod przymusem. Nowy Testament zachęca do badania wszystkiego i zachowywania tego, co dobre. Odczytaj krótki i odpowiedni dla wieku urywek z Biblii. Nie używaj scen przemocy ani katastrof do pobudzania emocji.

Rozmowa o znaczeniu — 6 min

Dopytaj o zachowanie bohaterów i jedną bezpieczną decyzję. Myśl do zapamiętania: Mogę pozostać życzliwy i samodzielnie zdecydować, nawet gdy grupa myśli inaczej. Porównuj przykłady fikcyjne, nie prosząc o zwierzenia rodzinne.

Ćwiczenie i praktyka — 8 min

Pokaż fikcyjne sytuacje na obrazkach: wszyscy chcą przejść przez zamkniętą furtkę, grupa wyśmiewa ucznia, ktoś proponuje dobrą zabawę. Dzieci wybierają „dołącz", „odmów", „poproś dorosłego", a prowadzący omawia powody. Dopuszczaj różne formy odpowiedzi, także milczenie. Nie wywieraj presji na ujawnianie osobistych doświadczeń. Dodatkowa wskazówka dla prowadzącego: Dopasuj reakcję do sytuacji: kłamstwo, ryzykowna zabawa, prośba o pomoc.

Podsumowanie i rodzina — 4 min

Zapytaj: Czy mam obowiązek robić wszystko, co proponują koledzy? Przypomnij myśl: Mogę pozostać życzliwy i samodzielnie zdecydować, nawet gdy grupa myśli inaczej. W domu można: Wybierzcie w książce bohatera, który powiedział „nie" nieuczciwej propozycji. Jakie inne wyjście miał do wyboru?

Pytania i propozycje odpowiedzi

Czy mam obowiązek robić wszystko, co proponują koledzy?

Nie. Mogę odmówić krzywdzenia i niebezpiecznego działania.

Czy wolno powiedzieć „stop"?

Tak. Każdy ma prawo do granic i bezpieczeństwa.

Kiedy szukać dorosłego?

Kiedy ktoś naciska, straszy lub może stać się krzywda.

Czy trzeba zostać w niebezpiecznej sytuacji, żeby udowodnić odwagę?

Nie. Bezpieczna odmowa i szukanie pomocy są właściwe.

Pomoce dydaktyczne

- Biblia w wybranym legalnie używanym przekładzie
- Karta pracy SM-G2-A-47
- kartki, tablica i przybory do rysowania
- obrazki lub bezpieczne rekwizyty

Wskazówki biblijne i wychowawcze

- Dn 3 dotyczy presji władzy wobec religijnej czci; współczesne sytuacje rówieśnicze są analogią, nie dosłowną treścią. W G5 bez pokazywania seksualnych treści i bez wymuszania zwierzeń.
- Odczytaj najwyżej kilka zdań z wybranego fragmentu. Resztę opowiedz własnymi słowami i zakończ prostą czynnością. Unikaj sprawdzianów pamięci oraz trudnych scen.
- Unikaj treści seksualnych i pornograficznych w materiałach pokazowych; każde zgłoszenie kontaktu z treściami szkodliwymi potraktuj spokojnie.
- W Dn 3:16–18 istotne są słowa „a nawet jeśli nie". Bohaterowie nie traktują wiary jako gwarancji uniknięcia niebezpieczeństwa. Nie obiecuj uczniom, że dobre zachowanie zawsze uchroni przed cierpieniem.
- Król wykorzystuje władzę, widowisko i zagrożenie. Zwróć uwagę na mechanizm wymuszania zgody; opowieść ma tło historyczne, a nie jest poleceniem szukania konfrontacji.
- 1 Tes. 5:21 zachęca do badania przekazów. W starszych grupach można przeanalizować manipulację emocjami, presję rówieśników, algorytmiczne podpowiedzi i wiarygodność źródeł.

• W grupie 13–15 lat omawiaj pornografię wyłącznie w kontekście granic, zgody, uprzedmiotowienia, ochrony prywatności i szukania pomocy; bez opisu lub pokazywania treści seksualnych.

• Nie zachęcaj dzieci do ryzykownego sprzeciwiania się dorosłym. Ćwicz bezpieczną odmowę, odchodzenie z niebezpiecznej sytuacji i korzystanie z pomocy zaufanych dorosłych.

• W grupie najstarszej temat pornografii omawiaj bez drastycznych przykładów, zdjęć lub oceniania młodzieży. Najważniejsze są bezpieczeństwo, zgoda i dostęp do odpowiedzialnej pomocy.

• Dn 3 dotyczy presji politycznej i religijnej. Zastosowanie do algorytmów, pornografii i mediów to analogia, którą należy nazwać wprost; nie demonstruj treści pornograficznych.

• RED. II: Dn 3 dotyczy presji władzy wobec religijnej czci; współczesne sytuacje rówieśnicze są analogią, nie dosłowną treścią. W G5 bez pokazywania seksualnych treści i bez wymuszania zwierzeń.

• Teksty do porównania: Dn 3:13–18; 1 Tes 5:21; Prz 22:3

Kontynuacja w domu

Ustalcie w domu prosty sygnał, którym dziecko może poprosić o pomoc.